

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА

творчого конкурсу

для здобуття ступеня бакалавра для вступників на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 021: «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ВИРОБНИЦТВО»

Освітня програма: «ОПЕРАТОР ТЕЛЕБАЧЕННЯ»

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення абітурієнтів, які навчаються за іншою спеціальністю та успішно виконали навчальний план 1-го курсу; вступають на навчання в ХДАК на II курс для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». Програма творчого конкурсу спрямована на виявлення вступників, які спроможних під час навчання досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва.

Прийом абітурієнтів проводиться за результатами творчого конкурсу у формі іспиту з фаху та співбесіди з теорії та історії аудіовізуального мистецтва.

Абітурієнти, які обрали освітню програму «Оператор телебачення», повинні мати творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти основами операторської майстерності, основами драматургії та роботи над сценарієм, основами режисури аудіовізуального твору, основами звукорежисури, мовленевої культури.

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити

Знання:

- Основ майстерності оператора на етапі оволодіння знаннями з фотографії;
- драматургії та роботи над сценарієм;
- формування кадру-спостереження і кадру-поняття з точки зору операторської майстерності на матеріалі фотопейзажу, фото натюрморту, жанрової фотографії, гіпсів та фотопортрету;
- формування фотографічного втілення монтажної фрази у формі фоторепортажу;
- основ звукорежисури.

Уміння:

- розробляти творчу концепцію формування кадру-спостереження і кадру-поняття з точки зору операторської майстерності на матеріалі

фотопейзажу, фото натюрморту, жанрової фотографії, гіпсів та фотопортрету

- реалізувати кадр-спостереження та кадр-поняття за законами композиції;
- формування фотографічного втілення монтажної фрази у формі фоторепортажу відповідно до задуму;
- володіти фототехнікою;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з основ майстерності оператора аудіовізуального твору.

Наявність навичок:

- поєднувати в кадрі-спостереженні та кадрі-понятті зусиль знімальної групи;
- мислення пластичними образами;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття дійсності;
- роботи з фото, відео- та звукотехнікою.

Творчий конкурс складається з **«Виконавської майстерності»** та **«Основ теорії та історії аудіовізуального мистецтва»**.

- **«Виконавська майстерність»** передбачає виконання та подання наступних творчих завдань:

- кадр-спостереження і кадр-поняття на матеріалі фотопейзажу, фото натюрморту, жанрової фотографії, гіпсів та фотопортрету серія світлин (до 15-20 фотографій розміром 27 см. по довжині) за жанрами: портрет, пейзаж, натюрморт:

фотографічне втілення монтажної фрази у формі фоторепортажу відповідно до задуму(5-7 фотографій);

Завдання мають бути оформлені — на паспарту, із зазначенням прізвища, імені та по-батькові виконавця, технічних характеристик зйомки та використаної знімальної техніки, жанру і назви роботи.

Завдання абітурієнт повинен подати в приймальню комісію академії до початку фахового вступного випробування. Незалежно від результатів фахового вступного випробування фото- та письмові роботи абітурієнтам не повертаються.

«Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва та виробництва» передбачає перевірку загальнокультурного та кінознавчого-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих спеціальних закладів освіти I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю та умов зйомки, відповідно якому виконував творчі завдання абітурієнт;
- вміння проаналізувати основні особливості зазначених творчих завдань (понять «кадр», «мізанкадр», «монтажна фраза»);
- уміння проаналізувати теоретичні засади створення кадру-спостереження, кадру – поняття, монтажної фрази;

- знання основних елементів операторської майстерності в аудіовізуальному мистецтві;
- знання основних засад драматургії аудіовізуального твору;
- орієнтації в основах звукорежисури;
- знання основ мовленевої культури ;
- знання основ майстерності оператора аудіовізуального твору.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів). Структура оцінки іспиту складається з кількості балів, що потенційно може отримати абітурієнт за кожний з видів творчих завдань.

«Виконавська майстерність»

Кількість балів	Зміст творчого завдання
Від 1 до 20 балів	показ та вмотиваний коментар кадру- спостереження
Від 1 до 20 балів	показ та вмотиваний коментар кадру- поняття
Від 1 до 20 балів	показ та вмотиваний коментар монтажною фразою у формі фоторепортажу
Від 1 до 20 балів	показ та вмотиваний коментар гіпсів за схемами освітлення
Від 1 до 20 балів	обґрунтована відповідь на питання з основ операторської майстерності (розділ «Фотографія»)
100 балів	Максимальна кількість балів

«Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва та виробництва»

Кількість балів	Зміст завдання
Від 1 до 20 балів	характеристика особливостей стилю, відповідно якому виконував творчі завдання абітурієнт;
Від 1 до 20 балів	аналіз основних понять «кадр», «мізанкадр», «монтажна фраза»; теоретичних засад створення кадру-спостереження, кадру – поняття, монтажною фразою
Від 1 до 20 балів	характеристика основних елементів операторської майстерності в аудіовізуальному мистецтві
Від 1 до 20 балів	Характеристика основних засад драматургії аудіовізуального твору, основ мовленевої культури
Від 1 до 20 балів	Характеристика основ звукорежисури та майстерності оператора аудіовізуального твору
100 балів	Максимальна кількість балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБИТУРИЄНТІВ,

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень

Початковий 123 і нижче	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до операторської діяльності. Відсутні будь-які теоретичні знання з фаху.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями формування кадрупостереження, кадрупоняття; не знає принципи формування монтажної фрази. Відсутні схильності до фотомистецтва та операторської діяльності, професійні дані для створення елементарних фотографічних форм пластичного мислення. Не здатний до виконання творчих завдань. Слабкі теоретичні знання з фаху.
	Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання, не знає фактичного матеріалу. Не здатний до пластичного візуального мислення. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність. Теоретичні знання з фаху мають суттєві прогалини.
Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями розробки операторського задуму в зазначеній програмі творчих завданнях. Має деякі операторські схильності, слабо виконавську емоційну виразність, але відсутні професійні дані для створення завдань необхідного рівня. Здатний до посереднього виконання творчого завдання. Вкрай посередні теоретичні знання з фаху.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями формування основ візуального мислення. Має деякі операторські схильності, банально вирішує творче завдання.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає неточності в розробці творчих завдань. Має середні професійні дані для створення зазначених творчих завдань. Виявляє слабку фантазію при вирішенні творчого завдання. Посередні теоретичні знання з фаху.
Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками, допускає неточності в теоретичних знаннях та розробці постановочного плану режисерського задуму зазначених творчих завдань. Має професійні дані для виконання творчого завдання. Виявляє нестандартні рішення творчого завдання.
	Абітурієнт володіє практичними навичками втілення режисерського задуму екранного твору, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення творчих завдань. Виявляє методичність та варіативність при вирішенні творчого завдання.
	Абітурієнт добре володіє практичними навичками виконання творчих завдань, але допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для втілення творчих завдань. Виявляє методичність та операторські схильності. У цілому задовільні теоретичні знання з фаху.
Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками розробки зазначених творчих завдань. Має операторські здібності. Цікаво і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками розробки зазначених творчих завдань. Має операторські здібності. Досконало вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками розробки творчих завдань. Виявляє методичну досконалість у втіленні запропонованих творчих завдань. Має яскраві операторські здібності. Блискуче і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.

Абітурієнти, які отримали під час випробування менше 124 бала, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. . Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996.
2. Арнхейм Р. Кино как искусство / Р. Арнхейм. — М., 1960.
3. Алфьорова З.І. Історія кінематографа і телебачення: підручник / З. І. Алфьорова, Г. В. Старкова.— Харків: ХДАК, 2016.
4. Волков Н. Композиция в живописи / Н. Волков. — М., 1977.
5. Волюнец М. Профессия оператор: учеб. пособие для вузов / М. Волюнец. — М. : Аспект Пресс, 2008.
6. Головня А. Мастерство кинооператора / А. Головня. — М., 1965.
7. Головня А. Фотокомпозиция / А. Головня, — М., 1962.
8. Гордийчук И. Техника съёмки в искусстве кинооператора / И. Гордийчук. — М., 1978.
9. Дебор Г. Общество спектакля / Г. Дебор; пер. с фр. — М. : Логос, 1999.
10. Довженко О. Зібрання творів у 4-х тт. / О. Довженко. — К., 1996.
11. Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996. Т.6.
12. Елатомцева И. Теоретическое основание изобразительного искусства: структурные категории, виды, жанры / И. Елатомцева. — Минск : Белорус. наука , 2007.
13. Каган М. Морфология искусства. Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств. Части I, II, III / М. Каган. — Л. : Искусство, 1972.
14. Коллингвуд Р. Дж. Принципы искусства / Р. Дж. Коллингвуд; пер. с англ. — М. : Языки русской культуры, 1999.
15. Кракауэр З. Природа фильма / З. Кракауэр. — М., 1974.
16. Медынский С. Компонуем кинокадр / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 1992.
17. Медынский С. Оператор: Пространство. Кадр : учеб. пособие для вузов / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 2004.
18. Соколов А. Монтаж: телевидение, кино, видео : учебник. Ч. 3 / А. Соколов. — М. : Изд. А. Дворников, 2003.
19. Фрейлих С. Теория кино: от Эйзенштейна до Тарковского / С. Фрейлих. — М., 1998.
20. Хренов Н. Кино. Реабилитация архетипической реальности / Н. Хренов. — М. : Аграф, 2006.
21. Шаронов В. Основы композиции / В. Шаронов. — М., 1989.
22. Шаронов В. Свет и цвет / В. Шаронов. — М., 1961.

Відповідальний за випуск З. І. Алфьорова.